

ODYSSEÆ HOMERICÆ SECUNDA RHAPSODIA,
GRÆCE ET SVETHICE.

Q U A M ,

VENIA AMPLISS. FACULT. PHILOS. ABOËNS.

PUBLICO EXAMINI MODESTE SUBJICIUNT

AXELIUS GABRIEL SJÖSTRÖM,
Litteraturæ Græcæ Dotens, ad Bibl. Acad. Amanuensis E. O.

ET

HENRICUS CASPARUS CARLBORG,
Stip. Publ. Vib.

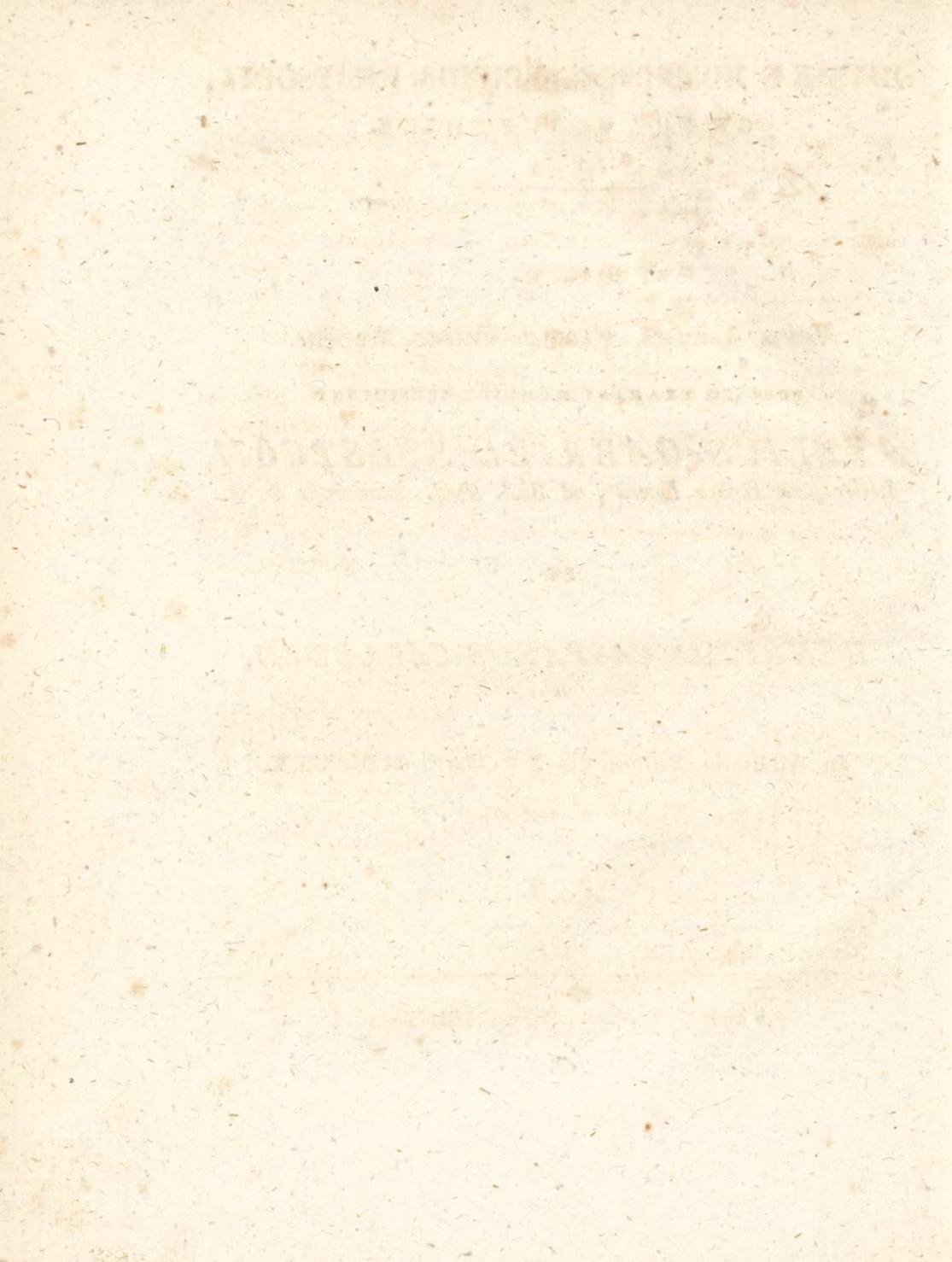
In Auditorio Philos. die XV Martii MDCCCXX.

h. a. m. consveqis.

P. I.

A B O Æ , typis Frenckellianis.

Io.

INNEHÅLL.

T elemachos sammankallar ett råd, och förkunnar friarne, att de böra draga hädan utur Odysseus' hus. Sedan han derefter, till sin förestående resa, emottagit vägkost af Eurykleia, och af Athene skepp och reskamrater, stiger han om bord, då solen nedgått.

ODYSSEIA.

Andra Sången.

När nu den rosenfingrade Eos i gryningen tändes,
Reste Odysseus' älskade son från bädden sig hastigt,
Klädde sig bångde derhos på sin axel det eggade svärdet,
Samt knöt praktiga sälör inunder de glänsande föttren.
5 Gick så ur kammaren ut, skön liksom en gud till att påse.
Derpå befallte han sen bögljudda berolderne genast,
Att Achaiernas lockiga män bopkälla till rådflag.
De dem kallade, de församlade blefvo på stunden.
Men då de samlats ibop, samt alla församlade voro,-
10 Gick han till rådet och hade en lans af koppar i handen,
Dock ej allena; af två snabbfotade bundar han följdes.

³ Ήμος δ' ἡργένεσαι φάνη ἐοδοδάκτυλος ἡώς,
"Ωρυντ" ἀρ' ἐξ εὐνῆφιν Ὀδυσσῆος φίλος νιός,
Εὔματα ἐσσάμενος περὶ δὲ ξίφος ὅζη θέτ' ὥμω.
Ποσσὶ δ' ὑπὸ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα.
5 Βῆ δ' ἵμεν ἐκ θαλάμοιο θεῶ ἐναλήγυιος ἀντην.
Αἴψα δὲ κηρύκεσσι λιγυφθόγγοισι κέλευσε
Κηρύσσειν ἀγορήνδε καρηκομόωντας Ἀχαιούς.
Οἱ μὲν ἐκήρυσσον, τοὶ δ' ἡγείροντο μάλ' ὕπαι.
Αὐταὶς ἐπειρρέπει ἡγερθεν, ὁμηρεέες τ' ἐγένοντο,
10 Βῆ δ' ἵμεν εἰς ἀγορὴν, παλάμη δ' ἔχε χάλκεον ἔγχος,
Οὐκ οἶσις ἄμα τῷγε δύω κύνες αἴργοι ἐποντο.

- Och ett gudomligt bebag kring bonom spridde Athene,
 Så att han sågs med beundran utaf allt folk, då han ankom.
 När på sin faders stol han satte sig, veko de gamle.
- 15 Men bland dessa till först tog hälften Aigyptios ordet,
 Hvilken af åren var krökt alltredan, och visste så mycket.
 Ock hans älskade son med gudarnas like Odysseus
 Till skönfålige Ilion for på de bålkade skeppen,
 Antiphos hälten; och bonom ibjelstog vilde Kyklopen
- 20 I den båliga kulan, och redde sin yttersta måltid.
 Väl tre andra han ágde och en bland friarne dvaldes,
 Eurynomos, två bóllo sig stådse vid fädernegodset.
 Men han glömde ej dock, att bonom beklaga och förja.
 Gråtande, så han höjde sin röst bland dessa och sade:
- 25 Hören mig nu, Ithakenser, ebvad jag mårde er säga!

Θεσπεσίν δ' ἄρα τῷγε χάριν κατέχενεν Ἀθήνη.
 Τὸν δ' ἄρα πάντες λαοὶ ἐπερχόμενον θηεῦντο.
 Ἐξετο δὲ ἐν πατρὸς θώρῳ, εἴξαν δὲ γέροντες.

15 Τοῖς δὲ ἐπειδὴν ἦρως Αἰγύπτιος ἦρχ' ἀγορεύειν,
 Ὅσ δὴ γῆραις κυφὸς ἔην, καὶ μυρία ἥδη.
 Καὶ γὰρ τοῦ φίλος νιὸς ἀμὲντος Ὁδυσσῆς
 Ἰλιον εἰς ἐπιπλοι ἐβη κοίλης ἐνὶ νηστὸν,
 Ἀντιφός αἰχμητῆς τὸν δὲ ἄγριος ἔκτανε Κύκλωψ

20 Ἐν σπῆρῃ γλαφυρῷ πύματον δὲ ὠπλισσατο δόρπον
 Τρεῖς δέ οἱ ἄλλοι ἔσαν καὶ ὁ μὲν μνησῆσιν ὄμιλει
 Εὐρύνομος, δύο δὲ αἰὲν ἔχον πατρώιας ἔργα.
 Ἀλλ' οὐδὲ τοῦ λήθετ' ὀδυρόμενος καὶ αἰχεύειν
 Τοῖς ὡγε δακρυχέων ἀγορεύσατο καὶ μετέειπεν

25 Κέκλιψε δὲ νῦν μεν, Ἰθακῆσιος, δέ, ττι κεν εἴπω

Aldrig vi någonsin samlats till råds, ej s' tit tillsamman,
 Sedan Odysseus, den ådle, på båtkade skeppena bortfor;
 Nu hvem samlat oss hit? hvem funnit sig dertill föranledd?
 En bland de yngre männernas tal, eller en bland de äldre?

- 30 Monne han någon tidning försport om en kommande krigsbär,
 Hvilken han visligen vill förkunna, då först han den hörde?
 Monne en ann allmäntlig sak han bådar och säger?
 God han, den omtänksamme, mig syns, o måtte åt bonom
 Zeus ge lyckeligt slut på de tankar, han byser inom sig!

35 Talte. Odysseus' son sig gladde åt lyckliga tecknet,
 Och ej långe numera han satt, ty han längtade tala.
 Steg så i midten fram, och en spira i handen emot tog
 Af Peisenor, berolden, som kände förfugtiga rådflag.
 Först till den gamle sitt tal derefter han stållde och sade:

Oὐδέ ποθ' ἡμετέρην ἀγορὴν γένετ', οὐδὲ Θάωνος,
 Ἐξ οὐ 'Οδυσσεὺς δίος ἔβη ποιῆσις ἐν τηνοῖς
 Νῦν δέ τις ὡδὸν ἥγετε; τίνας χρειώ τόσον ἄνει,
 Ἡὲ νέων αὐδρῶν, η̄ οἱ προγενέσεοι εἰσιν;

- 30 Ἡὲ τιν' ἀγγελίην σρατοῦ ἔκλυεν ἐρχομένοιο,
 Ἡν χ' ἡμῖν σάφει εἴποι, ὅτε πρότερος γε πύθαιτο;
 Ἡὲ τι δήμιον ἀλλο πιφαύσκεται, ηδὸν ἀγορεύει;
 Ἐθλός μοι δοκεῖ εἶναι, ὀνύμενος εἴθε οἱ αὐτῷ
 Ζεὺς ἀγαθὸν τελέσειν, δ, τι φρεσὶν ἦσι μενοιᾶ.

35 Ὡς φάτο· χαῖρε δέ φέμη 'Οδυσσῆος φίλος υἱὸς,
 Οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν ἦσο, μενοίησεν δὲ ἀγορεύει.
 Στῇ δὲ μέσῃ ἀγορῆ, σκῆπτρον δέ οἱ ἔμβαλε χειρὶ
 Κήρυξ Πεισῆνωρ, πεπνυμένα μῆδει εἰδώς.
 Πρῶτον ἔπειτα γέροντα καθαπτόμενος προσέειπεν

- 40 Gamle, den manne ej är långt, (sjelf du på stund det förnimmer)
 Som har folket samlat, ty mest mig smärtorna trycka.
 Ej jag någon tidning försport om en kommande krigsbär,
 Den jag visligen vill förkunna, då först jag den börde,
 Icke en ann allmånnelig sak jag båddar och säger;
 45 Utan min egen nöd, ty mitt bus iråkat ett tvåfaldt
 Ondt: först mistat jag bar min förträfflige far, som ibland er
 Sjelfva tillförne var kung, samt mild som en fader mot alla.
 Nu ett wida större ånnu, som bela mitt bus snart
 Siörtar omkull, och förstörer i grund det goda jag åger.
 50 Pockande friare, mot dess vilja, begåra min moder,
 Ålskade söner till män, som bår de mäktigste åro.
 De att gå till Ikarios' bus, dess faders, i fanning
 Rådas, att sjelf utflyra ban må sin dotter med hemgift,

- 40 Ω γέρον, οὐχ ἵκας οὗτος ἀνηρ, (τάχα δὲ εἴσει αὐτὸς,)
 "Ος λαὸν ἔγειρα μάλιστα δὲ μὲν ἀλγός μάνει.
 Οὔτε τὸν ἀγγελίην σεατοῦ ἐκλυον ἔρχομένοιο,
 "Ην χ' ὑμῖν σάφει εἶπω, ὅτε πρότερος γε πυθοίμην,
 Οὔτε τι δήμιον ἀλλο πιφαύσκομαι, οὐδὲ ἀγορεύω.
 45 Άλλ' ἐμὸν αὐτοῦ χρεῖος, οὐ μοι κακὸν ἐμπεσεν οἴκῳ,
 Δοιάσι τὸ μὲν, πατέρεβρ ἐθλὸν αἰπώλεσσα, ὃς ποτὲ ἐν ὑμῖν
 Τοῖσδεσσιν βασίλευε, πατήρ δὲ ὡς ἥπιος ἦν.
 Νῦν δὲ καὶ πολὺ μεῖζον, οὐδὲ τάχα οἴκον ἀπαντει
 Πάγχυ διαρρέειτε, βιοτον δὲ ἀπὸ πάμπαν οἰλέσσει.
 50 Μητέρι μοι μητῆρες ἐπέχρεαν οὐκ ἐθελούση,
 Τῶν ἀνδέων φίλοι νίτει, οἱ ἐνθάδε γέ εἰσιν ἀριστοί.
 Οἱ πατροὶ μὲν ἐσ οἴκον ἀπερρέγεισι νέεθαι
 Ἰκαρίου, ὡς καὶ αὐτὸς θεονάταιτο Θύγατρα,

- Och ge benne åt hvilken bon vill, hvem bonom bebagar.
- 55 Men de till oss likväl alldagligen plåga att komma,
Hår de, flaktande oxar och får samt frodiga getter,
Pråktigt kalasa, och dricka utaf det glödande vinet
Oförväget, och mycket förtårs, ej finnes en sådan
Man, som Odysseus var, för att vårja det onda från buset.
- 60 Vi ej åge förmåga dertill, ja, framdeles åfven.
Skole vi svaga förbli, ej vetande modigt att kämpa,
Sannerlig jag afvärjde det sjelf, om jag hade förmåga.
Drågliga saker numer ej begås, anständigt ej mera
Plundrar man buset, ja väl, och sjelfve ni borde förargas,
- 65 Borde er visa försynte inför grannmånnernas ögon,
De der bo båromkring; o frukten för gudarnas vrede;
Att de ej vedergälla engång, uppbragte, ert oråd!

- Δοίη δ', φόν' οὐ θέλοι, καὶ οἱ πεχαιρισμένος ἔλθοι.
- 55 Οἱ δὲ εἰς ἡμέτερον πωλεύμενοι ἥματα πάντα,
Βοῦς ἱερεύοντες, καὶ οἴς, καὶ πλούτος αἵ, αἱ,
Εἰλαπινάζουσι, πίνουσι τε σιθόπα οἶνον
Μαψιδίως τὰ δὲ πολλὰ πατάνεται οὐ γὰρ ἐπ' ἀνήρ,
Οἷος Ὁδυσσεὺς ἔσκεν, ἀλλὰ ἀπὸ οἴνου ἀμύνεται
- 60 Ἡμεῖς δὲ οὐ νῦ τι τοῖοι αἱμυνέμεν· οὐ καὶ ἐπειτα
Λευγαλέοι τ' ἐσομεθα, καὶ τοῦ δεδαηκότες ἀλκήν,
Ἡ τ' οὖν αἱμυναῖμην, εἴ μοι δύναμις γε παρεῖη.
Οὐ γὰρ ἐπ' ἀντικετὰ ἔργα τετεύχαται, οὐδὲ ἐπι καλῶς
Οἶκος ἐμὸς διόλωλε' νεμεσοῦθητε καὶ αὐτοὶ,
- 65 Ἄλλους τ' αἰδέομητε περιπτίονας ἀνθεῶπους,
Οἱ περιναετάσσοντε θεῶν δὲ ὑποδείσατε μῆνιν,
Μήτι μετατρέψεις αγαστάμενοι κακὰ ἔργα.

- Jag med min bön den olympiske Zeus anropar och Themis,
 Hvilken männernas råd åtskiljer och kallar tillsamman,
- 70 Hejden er vännen, och låten mig ensam af förgliga småtan
 Quäljas, så framt ej — om uänfin min fader, den ädle Odysseus,
 Stiftat fiendtlig, ett ondt bland skönt fotpryddé Achaeer, —
 Slikt att båmnas fiendtligt I mig bemöken med ofård,
 Drifvande dessa dertill; mig vore det bättre förvisso,
- 75 Att ni sjelfve förtärde mitt gods, förtärde min boskap.
 Om ni gjorde det, snart kanhända jag finge det ersatt.
 Ty så länge vi skulle i stan er manande bedja,
 Återbegärande vårt, tills allt os gäfves tillbaka;
 Nu deremot obottiga qual I mig läggen i finnet.
- 80 Så han talade vred, samt flångde sin spira på marken,
 Gjutande tårar, och folket utaf barnbertighet rördes.

Διστομαι ήμεν Ζηνὸς Ὀλυμπίου, ἡδὲ Θέμιτος,
 Ἡτ' ἀνδρῶν ἀγορὰς ήμεν λύει, ἡδὲ παθίζει,
 70 Σχέδει, Φίλοι, καὶ μ' οἷον ἔσσατε πένθει λυγρῷ
 Τείρεθ', εἰ μή πού τι πατήῃ ἐμὸς ἐθλὸς Ὁδυσσεὺς
 Δυσμενέων καὶ ἔρεξεν ἔυκρήμιδας Ἀχαιούς
 Τῶν μ' ἀποτινύμενοι καὶ τέλεστε δυσμενέοντες,
 Τούτους ὄτεινοντες, ἐμοὶ δέ κε κέρδιον εἴη,
 75 Τυμέας ἐθέμεναι κερῆλια τε πρέβασιν τε
 Εἴ χ' ὑμεῖς γε φάγοιτε, τάχ' ἀν ποτε καὶ κτίσις εἴη.
 Τόφεα γαὶς ἀν κατὰ ἄτον ποτιπτυσσομένα μύθῳ,
 Χείματ' ἀπαιτίζοντες, ἥντος κ' ἀπὸ πάντα δοθεῖν
 Νῦν δέ μοι ἀπεικτούς οὖντας ἐμβάλλετε θυμῷ.
 80 "Ως φάτο χωρόμενος, ποτὶ δὲ σκῆπτρον Βάλε γαῖη.
 Δάκρευ ἀναπέησας οῖκτος δ' ἔλε λαὸν ἀπαντᾷ.

- Och då tego de öfriga alla, ej vågade någon
 Svara uppå Telemachos' tal med bitande ordlag;
 Men Antinoos svarade ensam och sade till honom:
- 85 Hvad bar du sagt, förmåne Telemachos, drifsig i orden,
 Skymfande oss? Helt säkert du vill brännmärka oss alla.
 Ej är Achaiiska friarnes hop dig skyldig till detta,
 Men fastmera din mor, mer listig förvisso än andra,
 Redan tre är flyktat och snart väl går nu det fjerde,
- 90 Sen i Achaiernas bröst bon sviker det därade hjertat,
 Allas förboppling bon närrer och ger sitt löfte åt bvar man,
 Sändande bud; och ändock helt annat bon bvälfver i sinnet.
 Så bon följande svek upptänkte bland andra inom sig:
 Stållande till, bon i kammaren satt, samt vädde en stor väf,
- 95 Fin, oändeligt lång, och talade strax till oss alla:

'Ενθ' ἄλλοι μὲν πάντες αὐτὴν ἔσαν, οὔτε τις ἔτλη
 Τηλέμαχον μύθοισιν αἱμεψαθαι χαλεποῖσιν.
 'Αντίνοος δέ μιν οἶος αἱμεβόμενος προστέιπεν.

- 85 Τηλέμαχ' ὑψωγέη, μένος ἀρχετε, ποιὸν ἔειπες,
 'Ημέας αἰχνύνων; ἐθέλεις δέ κε μῶμον αὐτοὺς.
 Σοὶ δ' οὔτι μνησῆσες Ἀχαιῶν αἴτιοι εἰσιν,
 'Αλλὰ φίλη μήτης, η τοι πέρι κέρδεσσος οἴδεν,
 'Ηδη γὰς τείτον ἔσιν ἔτος, τάχα δ' εἰσι τέταρτον,
 90 'Εξ οὖ ἀτέμβει θυμὸν ἐνὶ σύθεσσιν Ἀχαιῶν.
 Πάντας μὲν δ' ἐλπεῖ, καὶ ὑποχετεῖς αὐνδέτι ἐκάστῳ,
 'Αγγελίας προεῖσας νόος δέ οἱ ἄλλα μεγονά.
 'Η δὲ δόλον τὸν δ' ἄλλον ἐνὶ φρεσὶ μερμήριξε.
 Στησάμενη μέγαν ιἷὸν ἐνὶ μεγάροισι ὑφανε,
 95 Λεπτὸν καὶ περίμετρὸν ἀφαρ δ' ἡμῖν μετέειπεν.'

NOTANDA

IN

2. RHAPS.

V. I. Versus s̄pius recurrens, ob duo auroræ epitheta, qui rite reddatnr, difficilior. Ήγιγνεται dicitur ηως, τον ορθρον γεννωσαι η εν τω ηρι γενομενη. Schol. Ροδοδακτυλος, rosenfingrad, εινε δε αυ ηες δακτυλος. κατα αληγοριαν, αι τε πλισ ακτινες. EUSTATH. Croceum Tithoni cubile (Æn. IV, 585), roseas auroræ bigas (Æn. VII, 26) &c. loquitur VIRELLUS; ηως κροκοπεπλος, χρυσοθρόνος in HOMERO.

Als aufdämmernd nun Eos mit rosenfingern emporstieg.

Voss.

Men när den tidiga Åos, den rosenfingrade, syntes.

WALLENBERG.

V. II. Dock ej allena; af två snabbfotade hundar han följdes. Αεγος λευκοι η ταχεες. Nos hanc secuti sumus interpretationem. Dicuntur & canes ποδας αεγοι II. XVIII, 578 & αεγιποδες, II. XXIV, 211, quod quidem de velocitate intelligi crederemus pedum potius, quam de albo eorundem colore. Notum insuper sit, Ulixis canem Αεγου nomen habuisse. Cfr. Od. XVII, 292. — "Observandus est hic Telemachi comitatus, qui duorum est canum tantum: Telemachi, inquam, cui regnum Ithaca jure debebatur, — ac proinde regio cingi eum comitatu oportebat, in hoc potissimum negotio. Sed illa fuit veterum regum simplicitas, ut nulla comitatus pompa incedant, nisi in bello: neque aliud in tota Homeri poesi me animadvertisse scio. Forsan & hoc in adeundis concionibus magis observatum fuit. Eustathius vero dicit, Hoc esse testimonio, procorum opera Telemachum omni esse hominum comitatu destitutum." SPONDANUS.

V. 12. Eodem prorsus modo, eodemque consilio, Phæcum instituta concione, Telemachi se benignam præstítit patr̄ auxiliatrix dea:

τῷ δὲ αὐτῷ Αἴγανη
Θεοπεσμην κατέχενε χαριν κεφαλὴ τε καὶ ωμοῖς
Καὶ μιν μοικροτερον καὶ πατσονα τίκνεν ιδεῖσαι.

Od. VIII, 18 sgg.

V. 20. De miserabili sociorum Laërtiadis clade, a Polyphemo, diro devoratorum monstro, plura leguntur infra (Od. IX). Ter nimirum comedendos matavit — ὡς σκυλάκας — tres viros, quos inter Antiphus ultimum sibi præbuit prandium. "Η γαρ πυματος ην ὁ Αντίφος των ἔξ του Οδυσσεως ἔταιρων, οὐς ο Κυκλωψ εδοιντατο προς ἐσπεραν η πυματος ανθρωπων, εἰτε καὶ απλως παντων, ὥς εἰς γαστέρα ο Κυκλωψ κατεσπά." EUSTATH.

— — — ihn erschlug der arge Kyklop dann
In der gehöhlten Kluft, zum letzten Schmauß ihn bereitend.

Voss.

V. 30. Monne han någon tidning försport om en kommande krigshär?

Bene omnino circa hunc versum monuit SCHOL., exercitum hic posse intelligi, ητοι πολεμιῶν, η των μετ' Οδυσσεως. — Aliter: Monne han någon tidning försport om den kommande hären?

V. 33. Qui EUSTATHII première voluerit vestigia ita dissentis, του Ιδακησιου Αργυρετιου εποντος, ως εῳδος μοι δοκει, ονημενος — τούτεσιν, ο την αγοραν αθροισας αγαδος μοι δοκει, καὶ ονημενος ειη, τούτεσιν οναυτο ταυτης, tali forsitan modo versum redderet:

God han mig syns, må han njuta deraf, o mätte åt honom — —

V. 60, 6*